

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЧЫПЧЫК АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ
422736, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Чыпчык авылы, Совет ур., 1

СОВЕТ ЧЕПЧУГОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
422736, Республика Татарстан, Высокогорский район
с.Чепчуги, ул. Советская, 1

Тел./факс: +7(84365)72-5-01, e-mail: Chep.Vsg@tatar.ru

КАРАР
26 март 2019 ел

РЕШЕНИЕ
№ 112

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл жирлегенең законга һәм муниципаль хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын уздыру турында Нигезләмәне раслау турында

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән законнарга һәм муниципаль норматив хокукий актларга үзгәрешләр мониторингы үткәру буенча Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл жирлеге жирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы белән эш йөртеп, Чыпчык авыл жирлеге Советы,

КАРАР ИТТЕ:

1. Теркәлгән Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законга һәм муниципаль хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын уздыру турында Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына:

үз нормаларын ижат итү эшчәнлегендә, әлеге каарның I пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

курсәтелгән Нигезләмәнең үтәлеше очен жаваплы затларны билгеләү;
жаваплы затлар тарафыннан билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфа курсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

2. Әлеге каарны Биектау муниципаль районының рәсми сайтында Интернет чеңтәрендә <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> веб-адресы буенча һәм Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга.

3. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Совет рәисе,
авыл жирлеге башлыгы

И.Р.Жиһаншин

Күшүмтә

«Расланган»

Татарстан Республикасы

Биектау муниципаль районы

Чыпчык авыл жирлеге Советы

каары белән

26.03.2019 № 112

**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл
жирлеге жирле үзидарә органнарының законга һәм муниципаль
хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын уздыру турында
Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законга һәм муниципаль хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торған системалы, комплекслы һәм план эшчәнлеген, муниципаль актларны кабул итүне (бастыру) тәэммин итү өчен мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү, үз көчен югалткан дип тану (гамәлдән чыгару) буенча эшчәнлекне күздә тота.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргендә Биектау муниципаль районы Советы Аппаратының юридик бүлеге белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәру өчен жаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүненең максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китеү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтияжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, буш урыннарны, хокукий жайга салуда кабатлауны бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэммин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренең гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау;

хокук куллану нәтижәлелеген арттыру;

муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга буышлык күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг түбәндәге үзгәрешләрне жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне үз эченә ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте каарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актлары, федераль дәрәҗәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукий актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары;

“Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткәрүнен нигезләре булып түбәндәгеләр тора:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр керту;

хокукий жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданнарының, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшмәкәрләрнен, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнен вәкиллекле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәжәгатьләре, шул исәптән түбәндәгеләрне үз эченә алган:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән хокукий экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнен, семинарларның, гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер альшуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәру тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәру максатларында эшче төркемнәр төзелергә, кинәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкләр мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәжрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг түбәндәгеләрне анализлау аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларны дәгъвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы);

прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар

ижат иту эше нәтижәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алыш бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

“Гарант” яки “КонсультантПлюс” мәгълүмат системасында контрольга куелган закон һәм башка норматив хокукий актларга үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

“Гарант” яки “КонсультантПлюс” мәгълүмат системасын хокукий жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү;

“Кодекс” мәгълүмат компаниясенең «Төбәк законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законга туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукий актларны кабул итүне тәэммин итү, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторингны гамәлгә ашырганда түбәндәгә критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү зарурлығы билгеләнгән зуррак юридик көчкә ия норматив хокукий актлар булу;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенең чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;

иҗтимагый мәнәсәбәтләрне хокукий жайга салуда тулылык;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

муниципаль актны кулланганда аның нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукий актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез каарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) булу ;

норматив хокукий актларны куллану тәжрибәсе булу;

норматив хокукий актларны куллануның бертәрле тәжрибәсе булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар һәм әчтәлеге булу;

муниципаль акт белән жайга салынган мәнәсәбәтләргә бәйле рәвештә гариза бирүчеләриңең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу.

13. Муниципаль актларга, жирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр көртүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтижәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр керту турында, муниципаль актың үз көчен югалтуын тану турында, яна муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чараптар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәрту ихтыяжы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарғаннан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор жавабы актларыннан тыш, мониторинг “Россия Федерациясе прокуратурасы турында” Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган караплардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Курсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтижәләре турында мөрәҗәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләр ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр керту турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге Нигезләмәнең 14 пункты өченче абзацында курсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмычка үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен жаваплы затлар жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисап аеннаң соң килүче айның 5 числовыннан да соңга калмычка мониторинг нәтижәләре турында хисап тота.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында мәгълүматта булырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторингны башкаручылар турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү чоры турында мәгълүмат;

хокукий җайга салу предметының қыскача характеристикасы, мониторинг үткәрү нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турында мәгълүматта булырга мөмкин:

хокукий җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яна муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукий мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда керту өчен жибәрелә.

Әлеге регистрга керту өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган анда булмаган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү өчен тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылық

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукий иҗат итү эшчәнлеге өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны жирле үзидарә органнарына караган тиешле хокукий жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры кiterү өчен жаваплы затлар шәхси яктан жавап бирәләр.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмғыятык һәм дәүләткә зыян кiterгән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплылык йөртәләр.